

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Italmérők és koresmárok
részére az „Italmérők
Közlönyé”-vel együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalványival
eszközölendők.

Egyes számok 10 kr-ával
kaphatók a kiadóhiv.

GÖMÖR

Hirdetések.

□ centimetenként 2 kr.,
többszöriért 1½ kr. fize-
tendő. Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBEŒ

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetőik
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E.

Kéziratok a szerkesztőséghez (Belpiac, Samarjay-féle há-
t. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
Felelős szerkesztő: Dr. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenként egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Föltér, 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a *Reuter* ügynökség és a *Magy. Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca a 1 szám.

Feltámadunk!

Az emberi élet nyomába jár a meg-
semmisülés, a lét minden percze a mulandóság egy része és a világ mulandóságai felett mégis az örökkévalóság üli uralmát.

Örök a föld, a világmindenség és minden anyaga, legfeljebb a lét formája változó.

De van a világon az anyagi örökkévalóságon kívül, a mely az anyagi lestrészecskék kiszámíthatatlan összegének változatlan mennyiségében az anyagi örök, a világmindenség energiájának változatlanságában áll, egy más örökkévalóság is, a mely az erkölcsi világ létkörében él, bár szintén változik formájában, megnyilatkozásaiban, de lényegében egy és ugyanaz, megsemmisíthetetlen örökkévalóság: a z e s z m e h a t a l m a.

Él és uralkodik ez, hol, miként az emberiség kezletleges világában, mint a családi törvény életője, hol mint isteni és vallási eszme, hol mint az állam, a társadalom, az emberiség erkölcsi létének szellemi mozgatója és mindenütt mint létfeltétel az emberi magasabb fejlődésnek.

Ahol az eszme hatalma nem érvényesíti uralmát, ott az anyagi örök tulkapása megbomlasztja a társadalmi egyensúlyt, az erény, becsület, tisztesség, hazaszeretet, honpolgári kötelesség, vallásosság elvesztik bővülő, inspiráló erejüket, sőt mindjobban mint másdrangú fogalmak fognak szerepelni, mignem egészen sárba nem fíportatnak, mignem egészen áldozatul nem dobatnak

az önző és anyagi létnek és e lét rab-
szolgáinak.

Ám ez eszme hatalma nem azért kapta égből a teremtő szikráját, hogy anyagi eszközökkel kiölni lehessen, mert hisz nem mondunk tulzást, ha az igaz eszméket az élő istenség lényének mondjuk, s miként az istenség létét a földön sem tagadással, sem átokkal, sem erőszakkal kiirtani nem lehet, ugy az eszme hatalmának létét sem törheti meg semmisen, kísértsek meg bár bebörtönözni vagy bitófára huzni. élve marad, börtönéből és a bitófáról dicsőséggel fog uralma újabb és újabbvilágába lépni és az emberiség jobbjai eszményi lelkesedéssel fogják kiáltani: Hozsanna! Alleluja!

Husvétkor is megszólal az emberek ajakán a Hozsanna! Alleluja! és az üdvkiáltás az emberiség legnagyobb és legszentebb Marilírjának szól, kit eszméért üldöztek, csufoltak, piszkoltak, megkínzottak és azután keresztre feszítettek.

Meg akarták ölni és vele az általa hirdetett eszméket, de győztesen kelt ki sírjából, győztesen, megdicsőülve uralkodik ma is eszméje és az emberiség egy nagy része ma is 1895. év előtti lelkesedéssel kiáltja: Hozsanna! Alleluja! mert feltámadott, emberiséget boldogított, erkölcsileg nagygyá lett és megmutatta az utat az elnyomatástól a dicsőséges feltámadásig.

Ezen az uton virágozott és virágozik az erény minden virága, e felett az ut felett lebeg az eszme örök uralma és ezen

az uton tanuljuk meg az örök igazságot
»feltámadunk«!

Felhívás.

Igen tisztelt tudós tanító Urak!

Az ifjuság a jövő reménye; ez fogja képezni azt a nemzetet, mely a második ezredévben élni fog. De hogy igazán élhessen, hogy a nemzet erős legyen és szerencsésen megküzdhesse minden akadályt, mely a szabad fejlődésben és haladásban gátolja, nyelvben és szel-
lemben egységesnek és erősnek kell lennie. Nyelvben él a nemzet!

Egy ország, nemzet nem lehet elég erős, mely már ezer éve áll fenn ugyan, milléniumra készül, de még felette nagy az olyan honpolgárok száma, akik a haza, az állam nyelvén nem beszélnek.

A mult nagy mulasztása, hogy hazánkban ezer év után ilyen az állapot; hogy van az országban oláh, aki csak oláhu — szerb, aki csak szerbül — német, aki csak németül — tót, aki csak tótul, illetőleg magyarul nem tud.

Szomorú dolog, hogy ez így van és a jövő ezredéves ünnep így találja a nemzetet.

Nekünk nem áll módunkban egyszerre pótolni azt, mit a mult elmulasztott és nem áll hatalmunkban a magyar nyelv és haza ellenségeit ártalmatlanokká tenni, ha az illetékes világi hatalom általában nem vet vagy nem vehet véget a magyarellenes nemzetiségi igazgatásoknak. De módunkban van, hogy a magyar nyelvet és hazafias szellemet ott, ahol alkalom van, terjesztjük, a haza iránti szeretet, hűség és honpolgári kötelesség szent érzetét az emberi szívekbe csepegtessük, egyesülésre, tömörülésre, összetartásra serkentjük a polgárokat mindenkor, de különösen ily nehéz s válságos időkben, kezdve a hazafias és hasznos munkát a gyermekeknél, ifjuságnál, iskolánál, nem feledve, hogy

Pali félig elkábultan a mestermű látásától, bámulta meg a fiatal asszonyt, kinek dévaj bár, de szűzi tiszta tekintetű szemei nem árulták volna el, hogy egy férfi oldalán tíz évig volt, a gyöngyörökét megismert, három gyermeknek életet adott asszonyt, nem, inkább egy nyilni kész rózsabimbót.

Ajkának csókjai nem valának gyujtok, perzelők, mint kéjszomjas asszonyoké, inkább mint utasnak a csermely tiszta vize, mint fonyadt virágnak a nyáresti harmat, ugy e csókok a szerelmesnek életők s ez ajkak imádatok, csók csak Örök hűséget esküdtek.

Paliból jó, gondos férj lett, ki ugy felesége, mint mostoha gyermekeire igen nagy gondot fordított.

Elhagyta hivataát s felesége birtokai tartotta szemmel. Így napról napra egy soha nem érzett kejes gyönyör bilincselte őket egymáshoz.

Évek mulva épp oly szeretettel, épp oly imádatl csüngöttek egymáson, mint a lakadalmi éjszakán . . . oly tiszta szerelemmel, hogy nem gondoltak a jövővel, a »ná«-nak éltek, nem gondoltak arra, vajjon ha egyikök meghal, oh, észjárásuk ily ferde utakra nem is mert el-
tévedni, s boldogságukat Pali mostoháinak szeretetnélküli magatartása sem volt képes meg-
ingatni.

Midőn azt hitték, hogy az élvek serlegét még félig sem hörpintették ki, a szép asszony, a jó feleség, meglehet, kiitta azt — meghalt.

Pali vakká sirta szemeit.

Aztán jöttek a prózai, a ridek napok, a

TÁRKA.

KITASZITVA.

Ott volt a kis város valamennyi előkelősége; minden szép asszony és leány s tomboltak hajnalig.

Az athleták bálja kitűnően sikerültnek volt mondható, melyről a kisváros lapja a nemes hevület elragadtatásában mondá: »a hölgyek csinos koszoruja kedélyünkre egy jól megirt költemény hatását tette«.

S a lapocskának igaza volt.

*

A hölgyek diszes sorából kivált egy kaczer, fekete szemű, imádni való bájos özvegyasszony, kinek lovagja ez estén neki bemutatott csinos gyerek, a fővárosból pár nap előtt ideszakadt jegyző, Radó Pali volt.

Mi végzetes találkozás!

Megismerkedtek — megszerették egymást — és a sors játékát már itt hibázta el, mit fű bekötött szemmel, buta tudatlanságával az emberekkel.

Zalárdné, a szép özvegy, csupán a mai est vigalmáért hagyta el csöndes kastélyát, mely nagy kiterjedésű birtokain künn, messze a varostól, bizalmas, meghitt magányosságban volt.

A nő csinos, nem — elragadó, ésbontó szép volt.

Pali szerény, de edes kötelességet teljesi-

tett, midőn az özvegy engedélyére magányában felkereste őt. — Mily elragadó harmónia!

Itt a hegyoldalon höfödte erdősegg — amott hótakarta rétek, odább egy zuzmarás pagony, majd a kastély kertjeinek pompás fáival a havas hegyláncolat, mint szingazdag háttér közepett, mind oly változatos, a szemre oly ható kecses pompájában, hogy a beteg üdülve lelegzett föl, s haladt tovább, a hajaldokló tápot nyert egy újabb életre. Pali pedig szilárduló szerelmet a kastély bájos asszonya iránt.

Maga a festői vidék felüditte a vándort, szent tüzet gyujt az életfáradt szívekben is.

Igen, annak, ki e tájat csak meglátta, szerelmesnek kellett itt lennie.

Imádni Istent nagy alkotásaiban tanuljuk meg, azonban elfeledve az istenit, alkotásait kezdjük imádni — s ez a bálvány.

Radó Pali is elsőbb az Istenre gondolt, azonban a kastély ódi sötét társalgójába lépven, az őt othonias egyszerű öltözetben fogadó isteni alkotás mesterműve, egy csodaszép hölgy lábai elé rakta le imádatát.

Minél öregebb a mesterember, annál pompásabb dolgokat hoz létre, ilyen az Isten is, ki minél inkább érzi a százaok terhét vállain, annál inkább remekel a fin de siècle szépséges hölgyei megteremtésében.

Zalárdné így, othonias egyszerűségében, menten a sok bái hurcztól, még elragadóbb volt.

Tömött hosszú haja befonva feküdt vállairól ölebe, sötét szemei pajkosan ragyogtak, mint esőcsepp a tavaszi napsugarban.

az ifjúsággal neveljük a jövő nemzetet, jót vagy rosszat, erőset vagy gyengét.

Mi azt kívánjuk, hogy itt mindenki szeresse e hazát, melyet az ősök ezer évvel ezelőtt megszerettek és megszerettek és szeresse e nemzetet, mely a hazát sokszor vérével, pénzével megvédelmezte s a jövő ezredévek megörizte.

De szeretheti-e valaki hazáját, lelkesülhet-e érte, ha nyelvét nem ismeri és nem bírja, magyar nyelven nevét sem tudja kimondani.

Nem kívánjuk mi azt, hogy a nem magyar ajkú emberek megtagadják vagy megutálják istentől adott saját nyelvüket, hogy a saját nyelvükön ne beszéljenek azért, mert magyarul is tudni kell. Mi ennyit kívánunk: a magyar honpolgár tanuljon és tudjon magyarul. Ez már most erény és kötelességszámba megy, sőt ez időnkben már a nép mindennapi kenyere, mely nélkül sehova sem mozdulhat, sehol sem boldogulhat.

Erzi ezt jól a mi tót népünk is, mely itt, a magyarság szomszédságában él s alföldre jár kereset után. Különbön miért adnák a tót szülők gyermekeiket magyarszóra?

Teljes tisztelettel arra kérem tehát az igen tisztelt és tudós tanító urakat, hogy az alapos vallás-erkölcsi oktatás és nevelés mellett, mi szintén egyik legfőbb érdekünk, mert a hol vallástalan és erkölcstelen a nép, ott a hazaszeretet és a hazáért való lelkesedés nem sokat ér, mint eddig úgy akartak is, de fokozódott kedvvel kiváló gondot fordítsanak a magyar nyelv menél sikeresebb tanítására és nemzeti szellemben való nevelésre iskoláinkban, sulyt fektetvén a beszéd és értelemgyakorlatokra, a gyermekekkel magyar nyelven való beszélgetésre.

A kívánt, mondhatnám teljes siker elérése céljából melegen ajánlom az Erős-féle Vezér-és olvasókönyvet is.

Tapasztalatból tudom hogy a hol a tanító urak ezen jó és praktikus könyv szerint tanítanak, természetes, hogy az egész tananyagot fokozatosan az illető osztályokban fel kell dolgozni, a jó eredmény nem maradt el, sőt néhol a tannyelv ily módon magyar lett.

Sok a dolog az iskolában tudom, de a jó akarat és ügybuzgóság erőt szokott adni a nehézségek leküzdésére.

Azt is elismerem, hogy a tanítói fizetés nem áll arányban a követelményekkel és a végzettséghez és nehéz munkával, de a min ezidő szerint segíteni nem lehet, azt, ha nehezen is, de tűrni kell. A remény és bizalom, az ügybuzgóság és munkakedv ezért senkit el ne hagyjon. Jöhet idő és reményem én is, jönni fog, a mikor a tanító urak is nagyobb dotációban részesülendnek. A mit el nem bír szegény egyházunk, ha nem is kívánt nagyobb mértékben egyszerűsre, de hiszem, a jövőben fokozatosan megfogja tenni az állam, nagyobb segéllyel emeli a tanítói fizetéseket.

Várni nehéz, de várni kell!

A magyar nyelv s jó tanúgyünk érdekében becses figyelembe ajánlván ezen soraimat, kiváló tisztelettel maradtam

Pádárban, 1895. márczius 23-án.

Alázatos szolgáljuk

Vitéz Lajos,
körlelkész.

nagy vagyonnak gazdát kellett adni s a szerelembuta férfi azon keserű valóságra ébredt, hogy neki semmije sincs már.

Vagyona, kincse, mit mindenek fölé helyezett, ott fekszik a föld néma látói között.

A törvény értelmében az egész birtokot Pál mostoha gyermekei kapják, mely fiúk az apát, a felnevelőt tekozással, pazarlással védelték.

Már rég sejtette, hogy fiai nem szeretik; de azt, hogy kidobják, eltagadják, — nem!

Keserű szemrehányással nézett a három fiúra, kiket ő nevelt, kiknek azon vagyonának, melyből őt kidobják, — egybentartásáról, gyarapításáról ő gondoskodott.

Joga lett volna abból a vagyonból, melyet ő kezel, melyre ő ügyelt, részt követelni, azonban sokkal nagyobb büntetést szenvedett, sem hogy ezeket az istentagadókkal czivódna — s nemes nyugodtsággal távozott.

Nemes szívét nagyon lealacsonyítaná s csak felszakítaná irt kereső szívének sebeit.

Nyugalomra van szüksége; de hol legyen megnyugvást, beteg lelke gyógyulást?

Ott van az utcán, nemesak vagyon, de a mindennapi kenyér nélkül. Addig míg fiatal volt, szivta magába az élvezet s végnélküli boldogságában nem gondolt a jövőre.

Hát ez az ára a pár évi boldogságnak, hogy most koldulni mehet? vagy kezdje ott, hol ezelőtt husz évvel elhagyta?

Papválasztó közgyűlés.

A nagyérdemű Terhes Pál elhunytával az ev. ref. papi szék árvaságra jutott. A közbizalom, a nagy szellemi képességek és ritka ékes szólással bíró második pap Szalóczy Dániel felé fordult. Szalóczy Dániel azonban hivatkozott egészségi állapotára és kérte a presbiteriumot, hogy a papi szék betöltésénél ne legyen reá tekintettel, mert ő arra nem relettál a fenforgó viszonyok közt.

Erre a presbiterium többsége dr. Szabó Samu ajánlatára Czinke István erdőbényei lelkészt jelölte; ezzel szemben a presbiterium néhány kiváló tagja hangsúlyozta, hogy a megyei papság figyelmen kívül nem hagyható, de azon reményben, hogy Czinke jelölése a többség akaratára és egyhangu választásra lesz remélhető, Czinke István jelöléséhez az aggodók is hozzájárultak és így lett Czinke egyhangu jelölt és ezen egyhangu jelölés jóváhagyását kellett most már csak az egyházközség közgyűlésétől kinyerni.

E célra volt egybehiva f. hó 7-ére a közgyűlés az ev. ref. egyház templomába.

A hívek rendkívül nagy számban jelentek meg.

A közgyűlést Baksay István mint elnök nyitotta meg, méltatva Terhes Pál felejthetetlen érdemeit. Alig jelentette be a közgyűlés célját, zugó éljen tombolt végig a templomban, a melyből éljen Szalóczy! Éljen Szalóczy! esengett nagy erővel ki!

Az eljének nem is csillapodtak, míg Szalóczy ki nem állt a pódiumra és klaszszikusan remek beszédben ki nem fejtette, hogy a felajánlott papi széket miért nem fogadhatja el, csengő hangja, remek eszmemenete még jobban megragadta híveinek lelkét és midőn hivatkozott szembeállított gyengeségére és az ezáltal megehezített társadalmi tevékenységre, a mely körülmény lemondásra kényszeríti, a hívek éljenek, de az éljenekből kirezgett a hívek fajdalmas jajja is.

A hívek többsége csak nagy nehezen tudott belenyugodni ebbe a változhatatlan ténybe amit a folyton felzúgó: éljen Szalóczy! fejezett ki legjobban.

Ezután a választás jelentőségét, különösen társadalmi szempontból igyekeztek többen megvilágítani. Felszóltak: dr. Szabó Samu, Szabó György, Bodor István és Molnár József. Az utóbbi az egyházi törvények magyarozatába bocsátott kiváló szakértelemmel, majd a rimaszombati ev. ref. pap társadalmi állásának jelentőségét fejtegette. E közt Szalóczy Dániel elhagyta a termet és a hívek éljenzéssel vettek tőle búcsút, mit Molnár tévesen a beszéde elleni türelmetlenségnek vélt, a szótól elállt. Sajnáljuk annál is inkább ezt az incidenst, mert hisz Molnár a közönség megnyilatkozását vélte Czinke jelölésében, legfőképpen ezért volt mellette; minden alkalommal ünnepélyes komolysággal, nyíltan adott azonban abbéli meggyőződésének kifejezést, hogy az egyházmegye derék papsága megérdemli a figyelembe vételt s nemes arra ok, hogy őket mellőzve, az egyház más megyékben keressen alkalmas embert.

Végre több mint egy óra elmúlva nélkül, hogy a presbiterium megállapodása bejelentett volna, a hívek zajongva követelték a jelölt nevét.

Erre dr. Szabó Sámuel bejelentette, hogy

A rossz nyelvek, midőn Pali Zalárdynét elvette, azt sugták, hogy ügyesen, jól számított s váltig bizonyították, hogy nem szerelmi házasság.

Nagyon meglátszik, mennyire jól számított; haza menne, ha volna otthona, haza, ha a büszkesége engedné; s talán kegy gyanánt meg is engednék, hogy velük egy asztalnál egyék, igen, hogy éhségét csillapítsa s akkor gunyos kacaj közt vernék ki tán az északába.

És ha nem üznék el, ha meg is engednék, hogy valamelyik eselédzszobában kipihenje tört testét, szegényében a föld alá kellene bujni, hogy ezektől kegyet élvezett s miért tegye ezt? azért hogy éljen? hogy éljen megalázott lélekkel, lakaj módra lesvén kegyes jötevőinek barátságos tekintetét? hogy célja legyen az utcahad gunyos kacajának? — Sohse élt önmagának, csak annak, kit a földön már nem kereshet...

„Éh, mit, — gyógyulást, — gyógyulást! kiáltá magába...”

Szilárd léptekkel haladt ki a városból a kastély felé, végig jártatta szemeit a gyönyörű tájon, — most nem tűnik oly szépnek, elragadóknak, mint akkor — hja, befutott pályá, keserű mult — s a magas partu Duna felé vette útját...

AcS Endre.

a papszékre Czinke István erdőbényei lelkészt ajánlotta s a presbiterium ezt elfogadta.

Viharos »nem kell« kiáltások adták meg erre a választ.

Majd Szabó Lajos szólalt fel és előadta a maga és elvtársai részéről, hogy a megyei papságot mellőzni a választásnál annyi volna, mint elismerni, hogy a gömöri traktusban nincs olyan ev. református pap, ki a rimaszombati papizséknek és a vele járó társadalmi követelményeknek megfelelni tudna. Ő a választástól nem félti az egyház fejlődését, mert úgy tudja, hogy az ev. református egyháznak azok voltak a legszomorubb napjai, midőn a pártfogás tolt elő egyéneket. Kéri, hogy a pályázat kiírása iránt az egyházi felsőbbség intézkedjék.

A zugó éljenekből lehetett már ekkor is megállapítani a többség akaratát.

Nagy Ferencz még Czinke István kiváló képességeit óhajtott ismertetni.

Végül az elnök szavazás alá bocsátotta a kérdést, felszólítván a közgyűlést, hogy akik Czinke István egyhangu jelölését elfogadják, maradjanak ülve, míg akik a pályázatot óhajják keljenek fel.

A hívek óriási többsége erre éljenzéssel felkelt, mire elnök kimondotta, hogy a papi székre a nyilvános pályázat ki fog iratni.

Nem akarunk az egyház belügyeibe avatkozni, s csak amennyiben a társadalmi érdekekről van szó, kívánunk nyilatkozni és teszszük ezt egyszerűen úgy, hogy utalunk arra, mit már egyszer elmondottunk, midőn mi is a megyei papság mellett foglaltunk állást.

Ugy halljuk, hogy a bizaom három jelölt: Vattay rimaszécsi, Ruszkay jánosii és Csabay felső-balogi lelkészek körül csoportosul.

Schopper György †.

(1819—1895.)

Schopper György a rozsnói püspök meghalt. Az elhunyt főpap egyike volt a magyar klérus legtudományosabb tagjainak. A püspöki karban Schopper volt a legelkeseredettebb ellensége az egyházpoltikai javaslatoknak és annak idején kiadott körlevele nem csekély feltűnést keltett.

Sokan vannak, kik Schopper püspök politikai szereplését nem helyeslik, de jószívűségét és áldozatkészségét ellenfeleinek is el kell ismereniök. Csodálatos, hogy a jötekményekben nem ismert felekezeti különbség nélkül hálás marad. Maga a legszerényebb életmódot folytatta. Alig 20—25 ezer forintnyi püspöki jövedelmén felül a saját vagyonából ezreket áldozott köz-célokra, mivel magánvagyonra, mint a budapesti Schopper kereskedő-család tagjának, meglehetősen tekintélyes volt. Valóban Schopper György elmondhatta, hogy püspöki javadalmából semmit sem fordított a saját céljaira. A milyen kedvezőtlen volt politikai szereplése, oly áldásos volt jötekménye.

Vele kidölt a magyarországi ultramontán gárda egyik oszlopos tagja. Halálos betegségét is politikai szereplésének köszönheti, mert alig lábadozott fel az influenzából, orvosi ellenzése dacára mégis eljött a förendiház multkori ülésére, hogy szavazatát gyakorolja a vallás szabad gyakorlatáról és a zsidóvallás recepciójáról szóló törvényjavaslatok ellen. Az ülés után azonnal székelyére ment, de már az uton igen rosszul lett. Otthon pedig tüdőgyulladásba esett, mely tegnap éjjel 1 órakor életét kioltotta. A rozsnói káptalan káptalani küldöttek Schelleng és Fábian kanonokokat kinevezvén, a hagyatéki vagyon zár alá vételét dr. Markó kir. közjegyzővel azonnal foganatosították. Végrendelet nem maradt, a megboldogult még életében elosztotta magánvagyonát oldalrokonai közt.

Életrajza a következő:

Schopper György rozsnói r. k. püspök Budapesten született, 1819 márczius hó 9-én. Felsőbb tanulmányait, mint a Pazmanaeum növendéke, a bécsi egyetemen végezte és a bölcséleti szigorlatok letévése után a bécsi egyetemen hittudorra avatott. 1854-ben Esztergomban a lelkipásztorkodás és erkölcstan tanára volt. Beutazta Ausztriát, Németországot, Svájcot, Olaszországot, Franciaországot, Angliát nevezetesebb városait, leginkább a budapesti egyetemnél töltött nyilvános rendes tanárságának éveiben, 1855—1868 között. Az 1864—65-iki tanévben ugyanezen egyetemen rector magnificus is volt. Tanulmányainak legfőbb tárgyát az alapvető és ágazatos hittan képezte, de foglalkozott egyházi jogi és egyházpoltikai időszerű kérdések fejte-

getéseivel is a nyilvánosság előtt. 1868-ban önálló művet írt a »polgári házasságról«, irodalmi működésének elismerésül úgy a bécsi, mint a budapesti egyetemek hittani kara bekebelezett tagjává választotta. 1868-ban kinevezték esztergomi kanonoknak. 1869–70-ben mint az akkori hercegprímás oldalkanonokja és irodaigazgatója jelen volt a vatikáni zsinaton. 1870-ben a bécsi Pazmanaeum igazgatója lón, 1872-ben január 17-én kinevezték roznói megyei püspökké. 1888-ban a pápa kinevezte pápai trónálló főpappá és római gróffá. A király pedig 1891-ben a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot aományozta neki.

A roznói papság Schopper György püspök elhunytá alkalmából a következő gyászjelentést adta ki: A roznói székeskáptalan a maga és az egyházmegyei papság nevében szomorú szívvel jelenti, hogy mélyen tisztelt és hön szeretett főpásztoruk nagyméltósága és főtisztelendő dr. Schopper J. György roznói püspök, ő Felseje v. b. t. tanácsosa, papai trónálló főpap, római gróf, a budapesti m. kir. tud.-egyet. kiérdemelt rektora, bölcsészettudor, a bécsi és budapesti tud. egyetem bekebelezett tanára, Rozsnyó bányaváros dispolgára, felszázados áldozar stb. f. évi április hó 10-én, hajnali negyed 1 órakor, hitbuzgó, tevékeny és áldásos életének 77-ik, püspökségének 23-ik évében, a haloklók szent-ségének ájtatos felvétele után az urban elhunyt. A boldogultnak hült tetemei f. évi április hó 17-én délelőtt 9 órakor fogtak a püspöki székes egyházban beszenteltetni és a székesegyházi templomban tartandó gyászistentisztelet után az általa létesített Kósa-Schopper-intézetek kápolnájában örök nyugalomra elhelyeztetni Rozsnyó, 1895. április hó 10-ik napján. Az örök világság fényeskedjek neki! R. i. p. .!

Szinészet.

Dobó és Dayka színigazgatók, a székesfehérvári városi állandó színház tekintélyes társulatával Rimaszombathba érkeztek s néhány héten át válogatott, kitűnő művészi erők közreműködésével óhajta bemutatni a nemzeti és népszínház legsikerültebb ujdonságait. A mellett régebbi darabokat is kiváló színvonalon álló előadás mellett fogtak színré hozni.

A társulat öríási ruháttal és díszletekkel jött, olyat, minőt még Rimaszombathban nem láttunk és így a külső hatás tekintetében a legjobbat ígéri.

Azonkívül saját zenekara is van a társulatnak.

Ösmerve Székesfehérvár sz. kir. törvényhatósága városi kiváló műzlesztés és a nagy vidéki metropolis mütértő közönségének igényeit, már ezen körülmény is feljogosít arra a reményre, hogy nem mindennapi társulattal állunk szemben.

Dobó és Dayka a nyári időnyre Losonczon arénát építettek és csak ősszel fogják Székesfehérvárott az évadot megkezdeni.

Rimaszombath mint megyei székváros mindezenre igényt tarthat, hogy legalább az év egy szakában, ha még oly rövid időre is, egy magasabb színvonalon álló társaság szórakoztassa. Erre még alig párszor nyílt alkalom. Ép azért hisszük, hogy a ritka alkalmat városi és megyei közönségünk fel fogja használni, hogy az érkezett társaság kitűnőnek ígérkező előadását szorgalmasan fogja látogatni és ekként igazi műélvezetet szerezni.

A bizalmat a társaság íránt fokoztatja az is, hogy semmi téren, így a bérletgyűjtés terén sem kívántak előleges bizalmat maguknak kicsikarni, pénzéleget a közönségtől szerezni, minden tekintetben előkelően jártak el és ez megfelelő bizalmat érdemel.

Rimaszombath város és vidéke közönsége híres arról, hogy a igazi műélvezet elől ki nem tér s nem hisszük, hogy régi jó hírnevét ezen esetben cserben hagyná, annál is inkább, mert mint hallottuk, a társulatot a rokonszenv hozta Rimaszombathba, mert több más helyre kaptak meghívást, de a híres Rimapartra vágytak.

Remélhetőleg nem engedjük, hogy csalódva énekeljék: »Rimapartján busulok én magamban!«

A társulat a következő jelentést adta ki: Színházi jelentés! Van szerencsénk Rimaszombath város és vidéke m. t. színházlátogató közönségét értesíteni, miszerint jól szervezett társulatunkkal, saját zenekarunkkal előadásaink sorozatát a Három róza termében vasárnap, 1095. április 14-én megkezdjük. Társulatunk a vidéki szinészet legkiválóbb és legintelligensebb elemeiből van összeállítva. Az előadások összevágó, kifogástalan menetere, az ujdonságok gyors bemutatására, valamint megfelelő kiállítására fogjuk a fősulyt fektetni, hogy a rimaszombathi m. t. színházlátogató közönség fejlett mtigényeit kielégítve, pártfogásukat kiérdemeljük. Ruha és díszlettárunk mi kívánni valót sem hagy fenn, elannyira, hogy a vidéki színigazgatók egyike

sem rendelkezik a miénkhez hasonló fényes és gazdag ruha- és díszlettárral. Társulatunk alább közölt névsora, valamint munkatervünk, kezes-séget nyujtanak a m. t. közönségnek a műsor érdekessége, valamint az előadások élvezetes volta felől. Társulatunk névsora következő: Műszaki osztály: Dobó Sándor igazgató, főrendező, Lomniczy Béla rendező, Ligethy Géza karnagy, Tihacek József zenekarigazgató, Dobóné Matild pénztáros, Fekete Adolf felügyelő, könyvtárnok, Mézáros Sándor főruhátáros, Szabó Ferenc ruhátári szabó, Erdei Sándor szinlaphordó és szer-táros, két segédelő, Orosz Balázs díszítő. Előadó személyzet: Nők: H. Fratta Vilma operette- és népszínmű-primadonna, Kless Mariska operette-coloratur és népszínmű-énekesnő. Bera Paula drámai és társalgási hősnő, L. Mihályffy Juliska szende és naiva, másodénekesnő, Csókáné Julia drámai és társalgási anya, Kantai Teréz vigjátéki anya, operette-komika, Szandrey Etelka, Kékessy Ilona, Halasy Teréz; Fekete Ilona, L. Török Mariska, Nagy Juliska kardalónők és segédzinesznők. Férfiak: Dobó Sándor jellem-komikus, operette-buffó, Dayka Balázs operette- és népszínmű-bariton, Lomniczy Béla hős és társalgási szerelmes, Pataky Béla bonvivant, Nagy Gyula operette-tenor, síheder-komikus, Hegyessy Gyula burleszk-komikus, operette-tenor buffó, Németh János jellem, operette-énekes, Frank Ödön kedélyes apa. Mezei Armin operette-bariton, társalgási, Fekete Adolf segédkomikus, Virág Ferenc, Rózahegyi Gyula, Tóth Lajos, Szarvasy Jenő, Kisspáli József kardalósok és segédzinesztek. Zenekar: Ligethy Géza karnagy, Tihacek József zenekarigazgató, első hegedős, Hirsch Márton másodhegedős, Gribl Ferencz mélyhegedős (viola), Andorfy Ferencz nagybőgős, Burghardt János clarinétos, Mülbach János fuvolás, Klugh Gyula dobos. Az évadban szinrekerülő ujdonságok: Dramák: Charitás, Rafael, dr. Váradi Antaltól. Tabarin felesége, Küzdelem a létért, Fouilleból. Sodoma pusztulása, Lengyel zsidó. Színmű: Otthon. Vigjáték és bohózatok: 231-ik czikk, Ferriertől. Bolond gondolat, Lauffstól. Tüzekek a gyakorlaton, francia bohózat. Népszínművek és énekes színművek: Téli, Bokortól. Napraforgó, Dereky Antaltól. A pápa, Zöldi Mártontól. Búzske Zsófi, Hegedűstől. Dadai uzorás. Operettek: Az ötödik pont: Megyeritől. Virágcsata, Verőtől. A bányamester, Zellertől. Kis alamuszi Látványosságok: A tékozló, Raimundtól. Varázsfátvöl, tündérrege. Tündér Ilona, Szigizetiltől. Ember tragédiája, Madách remekműve. Bérletet csakis néhány bemutató előadás után, akkor is utólagos fizetés mellett fogunk eszközölni. — Magunkat a m. t. közönség szives pártfogásába ajánlvá, maradtunk kiváló tisztelettel Dobó Sándor és Dayka Balázs, a székesfehérvári városi színház igazgatói.

Ma, vasárnap délután gyermekelőadásul színré kerül »Robinson Kruzoe« tündérrege, este pedig »Piros bugyelláris« népszínmű; — hétfőn délután gyermekelőadásul »Hamupipóke« látványos tündérrege, este »Czigánybőrö« nagy operette; — kedden »Fedora« világhírű színmű.

H I R E K.

— **Pályázat.** A folyó hó 19-én megtartandó közgyűlésen fog betöltetni az ujonnan rendszerezett 4 szolgabírói állás is. Eddig pályázati kérvényt adtak be: Ragályi Kálmán, Nagy Elemér és Gömörly Olivér.

— **Ludovika-Akadémia** Buttler-féle alapítványi helyére a gömörmegei ifjak közül eddig három ifju van jelölve és pedig: Alexy Albert, Pongrácz Pál és Nagy Pál. A sorrendet közöttük az április 19-iki közgyűlés választása fogja megállapítani.

— **A klenóczi papválasztás** ügyében »r.« ur a jövő számra jelentette be tárgyilagos választást. Azt hisszük, hogy ezzel az ügy hirlapilag be lesz fejezve.

— **A tavasz hírnökei.** Szalonka, barázdá, billegény, vadkacsa, seregély és fecske már megérkeztek s vadászainknak ezeknek egynemelyike nagy örömet okozott; mint minden oldalról értesülünk, már igen sok szalonka és néhány kacsa került terítékre megyénk területén. A felvidéken pedig már fajd-ürgést is észleltek.

— **Közgyűlés.** A »Gömörmegei magyar Közművelődési egyesület« ez évi rendes közgyűlését Rimaszombathban, a vármegyeház nagytermében folyó évi április hó 19-ik napján délután fél 3 órakor tartja meg, melyre az egyesület tagjait, valamint az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívom. Rimaszombath, 1895. évi április hó 10-én. Török Bálint, elnök.

— **Meghívó** a Tornallyán 1895. évi április hó 27-ik napján a »Fehér-ló« szálloda nagyter-

mében, a sajóvölgyi társaskör javára tartandó zártkörű táncszertélyre. A rendezőség nevében: Brünich József, Ferderber Jakab, dr. Gaál Gusztáv, dr. Kulniczy Géza, Kovács Lajos, Schwarz Mór. Belépti díj: Személyjegy 2 korona. Családjegy 4 korona. Kezdeté 8 órakor. Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Hivatalos hajtóvadászat.** Csetnek és vidéke birtokosai az alispáni hivatalnál, ha jól értesülünk, hivatalos hajtóvadászat elrendelését kérelmezték, mert oly nagy a hosszú tél következtében leszorult vadszertések száma, hogy véteiket veszélyeztetve látják a nagyszámú vad pusztításától.

— **Felső-Balogon** f. hó 11-én élénken folyt le a vásár. Mint közegészségügyi és közigazgatási biztos Alexy István állami állatorvos szerepelt. A vásáron egy elszabadult tehén megbőszült és vadul rohant a városok sikoltozása közt a tömegnek, miközben egy kis leányt felöklelt, szerencsére azonban szarvával nem érte, mert különben menthetetlen lett volna a kis leány. A tehén a megrémült kis leánykát a Balogvízbe lökte, de a közelállók baj nélkül kimentették.

— **Szinészet Rozsnyon.** A Dombay színész-pár működését folyó hó 8-án befejezte, ezúttal csak méltó elismeréssel emlékezhetünk meg a tehetséges színésznőről és férjéről; több estén keresztül gyönyörködött a szép számmal egybegyűlt közönség praecisitással és kitűnő alakítással bemutatott játékkukban, nem volt abban kifogásolni való semmi sem, a mi pedig legnagyobb érdemük az, hogy sugó nélkül játszanak és daczára annak, hogy csakis ketten működnek közre, a színpad sohasem üres és folytonosan lebilincselve tartják a nézőközönséget. Az előkelő közönség, a melynek tagjai között folytonosan ott láttuk Hámos Lászlóné ő méltóságát és leányát, a bájos Margitkát, Máriássy Barnáné ő nagyságát és még több másokat, halásak is voltak a művészpár íránt; mert őket a legmelegebb elismerésben és tapsokban részesítették, a roznói pezsgővíri fiatalok pedig mindent elkövetett érdekükben, sőt az utolsó előadásban a művésznőt Dombayné egy szép és értékes virágcsokorral lepte meg, a melyről díszes szalag függött alá kedves emléksorokkal. Nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül két műkedvelőnek is a fellépését, Komoróczy Miklós és Lázár Ottó főgymnasiumi tanároket, kik szép talentumról tanuskodó játékkukkal feltűnést és dicséretet arattak.

— **A barkai apósgyilkosság.** Lapunk egyik számában megemlékeztünk arról, hogy a barkai apósgyilkossággal kapcsolatban Halasi Béla dernői körjegyzőt bünpártolás czimén vizsgálati fogságba helyezték. Tudósítónk most a következőket írja: A Halasi letartóztatásának semmiféle jogi alapja nem volt s csak a bűnös egyszerű vádjára, melyet ugy látszik az a maga mentés-gére gondolt ki, fogatta el a járásbírósi vizsgálobíró. A helybeli kir. törvényszék belátva Bajkor tulbuzgalmát, a kir. ügyészség indítványára sietett Halasit mindjárt másnap szabadlábra helyezni. Az egész vidéken általános a részvét Halasi íránt s mindenki megbotránkozik a roznói vizsgálobíró tapintatlanságán, a ki már a második intelligens embert tartóztatta le az utóbbi időkben pusztá gyanúokra. A vizsgálóbírónak mindenké felett mely belátásra és higgadtságra van szüksége, mert kezében van polgártársainak becsülete, tisztessége, melyet egy helytelen intézkedéssel egész életére tönkretelhet. Ebből kifolyólag megemlítjük, hogy az erdőn elásott holttestet már megtalálták s a törvényszéki holttestboncolásán a hó 9-én Vozáry törv. bíró és Hányi kir. ügyész voltak jelen. Az ügy fejleményeit nagy figyelemmel kíséri lapunk is és végleges véleményüket az ügy törvényszéki tárgyalására tartjuk fenn.

— **Takarékosság.** Nézd kedves férjem, ezt az albumot licitáczióon vettem 5 frtért, 10 frt bolti ár helyett. De van-e szükségünk erre az albumra? Szükségünk ugyan nincsen, de különben nem takarítottam volna meg 5 frtot!

— **Áldozat.** Beteg: Mit tanácsol az orvos ur a fejfájásom ellen? Orvos: Mindenekelőtt nyirassa le a haját. Beteg (a ki parókat visel): Jaj, 50 frtot fizettem érte a fodrásznak. Ez nagy áldozat.

Egy teljesen újjá alakított pompás felfedezés kocsii jutányos áron eladó. Hol? megtudható a lap kiadóhivatalában.

Steiner Samu fűszerkereskedésében Rimaszombathban, a Deák-Ferencz utcában **1 nagy üveg márcziusi szaloncsőr 12 krajczárért kapható.**

Pályázati hirdetmény.

Szab. Rimaszombat városánál elhalálozás folytán megüresedett aladószedői állás betöltése végett pályázat nyitott; felhívottnak mindazok, kik ezen 550 frt fizetéssel díjazott kezelő tiszti állást elnyerni kívánják, hogy ez iránti törvényszerűen felszerelt kérvényüket **április 28-áig** a polgármesteri hivatalnál adják be.

A választás április 29-ére kiűzött képviselő-testületi közgyűlésen fog megejtetni.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város Tanácsának 1895. évi márczius hó 29-én tartott üléséből. **Szabó György,** polgármester.

14446 — 1895. v. h. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. tvszék 12954-94, 179-95 és a tornalljai kir. Járás-bíróság 107-94. számú végzés által Első m. ált. bizt. társaság, Blau Mór és fia és Plander Róbert javára Szentmiklóssy István a.-hangonyi lakos ellen, 97 frt 44 kr. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás fogantatosi tása alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 1731 frtra becsült ökrök, lovak, vadászfegyverek, házi butorok és sertésekéből álló ingóságok 474 frt 25 kr. tőke, ennek megállapított kamatai és megítélt, megállapított eddigi 1 frt 20 kr. jelen hirdetményi és az ezutáni költségek erejéig nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járás-bíróság 2488-94, 166, 226-95. sz. kiküldést rendelő végzése folytán Rimaszében leendő eszközlésére 1895. év április hó 18-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Rimaszében, 1895. évi márczius 24. **Salamon Béla,** kir. bír. végrehajtó.

XXXXXXXX Meglepő olcsó árak! XXXXXXXX

LÖFKOVICS LIPÓT

ÁRUHÁZA

RIMASZOMBATBAN.

Tavaszi idényre!

Legujabb gallérok, pelerinek, plüsch és bársony gallérvák remek, szép kivitelben legujabb színekben, ugyszintén tavaszi kabátok, cepek, egész kosztümök, már meglepő nagy választékban érkeztek raktáramba.

Ugyszinté

női tavaszi kalapok

női bluzok, házi pongyola ruhák. Leány és gyermek ruhák és felöltők.

Meglepő nagy választékban

női-, férfi- és gyermek-czipők.

Női férfi és gyermek fehérművek, gallérok és kizellők.

Remek kivitelű nyakkendők.

Midőn mindezeket tudomására hozom, kérem raktáram megtekintését

tisztelettel

Löfkovies Lipót.

Női- és leány
gallérok
1 frt 90 kr.

Kedvező alkalom!

Női- és leány
pelerinek
1 frt 90 kr.

XXXXXXXX Bámulatos olcsó árak! XXXXXXXX

Pályázat.

A Nyustya községi kisdédóvó-felügyelő-bizottsága

kisdédóvónői állásra

pályázatot hirdet

feltételek:

a) Nyári lévén a kisdédóvó, jelen pályázat csak folyó évi május 1-től, szeptember 30-ig viselendő állás betöltésére szól;

b) A- óvónő fizetése havonta 20 frt és külön 8 frt dajkadíj;

c) Okleveles pályázó előnyben részesül.

Felhívottnak a tisztelt pályázni szándékozók, hogy folyamodványukat folyó április 28-ig Kubinyi Andor (rimaszombati járás főszolgabírája) kisdédóvó-felügyelő-bizottság elnökéhez — Nyustyára — küldjék be.

Kelt Nyustyán, (Gömör) 1895. április 4.

Kolbenheyer József,

kisdédóvó-felügyelő-bizottság jegyzője

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1371.

P. 1895. szám.

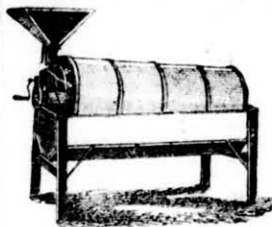
Hirdetmény.

A rimaszombati kir. Törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutaknak a bánrévei államvasuti állomás kibővítése iránti kisajátítási ügyében a Bánréve község határában fekvő bánrévei 1-ső számú telekjegyzőkönyvben 224 hrszalatti Forgách József tulajdonát képező s a bemutatott tervrajzban megjelölt ingatlanságra nézve a kártalanítási eljárás megkezdése határidejeül az 1895. évi április hó 25. napjának délelőtti 10 óraja Bánréve községhezánál kitűzetett, mely határrapra és időre az érdekeltek oly figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás feletti érdemleges határozat meghozatalát nem fogja gátolni.

Kir. Törvényszék Rimaszombathban. 1895. márczius 27.

Hamaliár,
k. t. jegyző.

Kubinyi Aladár,
k. t. elnök.

Első rimaszombati gazdasági-gépgyári-raktár

Rimaszombathban, Andrassy-ut

A tavaszi idény beálltával van szerencsém a tisztelt vevők becses figyelmébe ajánlani, RIMASZOMBATBAN, az Andrassy-uton, a vasut mellett levő

gazdasági gépcsarnokot,

ahol mindenre nő

gazdasági gépek

nagy választékban, kitűnő minőségben a legolcsóbban, azaz eredeti gyári árban ugy r' szletfizetésre is kaphatók.

Eredeti Gubicz-ek kizárólag nálam kapható.

Kiszámíthatatlan nagy előny a t. vevőre nézve, ha megvizsgálhatja azt, amiért pénzt ad. Biztosítva van ezáltal attól, hogy esetleg némely ügynök által megrendelt új gép helyett, befesített ócskát kapjon a vasuton vagy esetleg nem a megrendeltet.

A gépek jóságáért elvállalok szakszerű kezelés mellett, egy évi jótállást. Mindennemű gazdasági géprészek gépcsarnokomban kaphatók.

Kérem a gépeket gépcsarnokomban megtekinteni és szükségletét onnan fedezni.

Kitűnő tisztelettel

KOHN ALBERT,

épület-fakereskedő.

Megrendeléseket bármily gyári gépekre elfogadok.